

Vård-och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2023-05-26

Diarienummer:
OSN-2023-00238

Handläggare:
Joel Strandberg, Elli Rouzbahani

Statsbidrag till habiliteringsersättning 2023

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** finansiera och bibehålla höjningen av habiliteringsersättning för 2023 och 2022 med statliga stimulansmedel enligt föredragning i ärendet, samt
2. **att** en extra habiliteringsersättning om 28 kronor per närvarodag – utöver ordinarie habiliteringsersättning – betalas ut i december till deltagare som har närvarat på sin dagliga verksamhet, samt
3. **att** uppdra till förvaltningen att utreda möjligheten att betala ut habiliteringsersättningen två gånger per år.

Ärendet

Daglig verksamhet är en insats som regleras i § 9 i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. I förarbetena till lagen tydliggörs att kommuner rekommenderas att lämna en ersättning till deltagare i daglig verksamhet. Den här ersättningen kallas för habiliteringsersättning, och sedan lagen infördes så har kommunerna tolkat förarbetena olika. Det har inneburit att en del kommuner valt att betala ut habiliteringsersättning medan andra inte gjort det. Nivån på ersättningen har också varierat kraftigt.

Sedan år 2018 har regeringen avsatt cirka 350 miljoner kronor i stimulansmedel för att ge kommuner möjlighet att införa eller höja habiliteringsersättningen.

Vid införandet år 2018 utredde förvaltningen hur statsbidraget skulle hanteras. Utredningen tog in synpunkter bland annat från LSS-rådet och kommunjurist. Det gjordes även en omvärldsbevakning där man tittade på hur andra kommuner hade hanterat utbetalningen.

Uppsala kommun har rekvirerat 8 391 324 kronor från Socialstyrelsen som fördelar stimulansbidraget till habiliteringsersättning för år 2023. Bidraget får användas i syfte att införa eller höja en låg dagpenning för personer som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. Medlen får endast användas under år 2023.

Användningen av de rekvirerade medlen ska återrapporteras till Socialstyrelsen under våren 2024. Om inte hela statsbidraget används under år 2023, ska återstoden återbetalas till Socialstyrelsen (Socialstyrelsen, Dnr 9.2-5535/2023).

Förslaget av användandet av statsbidraget är uppdelat i två områden:

En höjning av habiliteringsersättningen gjordes under år 2023 och 2022 i Uppsala med fem respektive en krona. Bibehållande av nuvarande habiliteringsersättning efter höjningen år 2023 och 2022 finansieras med en del av statsbidraget.

Extraersättningen är temporär och utbetalas endast under år 2023. Förvaltningen avser att utbetala den retroaktivt. Extraersättningen avser perioden 1 januari till 30 november år 2023 och utbetalas i december år 2023.

Beredning

Ärendet har samberetts mellan enheten för avtal och marknad på vård- och omsorgsförvaltningen och ekonomistaben på kommunledningskontoret (KLK).

Föredragning

Habiliteringsersättning är en ersättning som i huvudsak syftar till att stimulera och motivera deltagare att medverka i daglig verksamhet enligt LSS. Det är inte deltagarnas försörjning utan den består vanligtvis av aktivitetsersättning eller sjukersättning. I Uppsala kommun har cirka 1000 personer beslut om daglig verksamhet.

Habiliteringsersättningen i Uppsala kommun betalas ut för hel- eller deltid och är för närvarande 68 kr för heltid och 57 kr för deltid per dag.

Socialstyrelsens anvisning medger att statsbidraget får användas till att införa, bibehålla eller höja habiliteringsersättning till personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS.

Med statsbidraget finansieras höjningen av habiliteringsersättningen som infördes 2023, på fem kronor per dag, vilket blir en summa på cirka 1 200 000 kronor per år. Även höjningen av habiliteringsersättningen 2022 på en krona per dag finansieras av statsbidraget och blir en summa på cirka 240 000 kronor per år. Totalsumman för bibehållande av habiliteringsersättningen blir då 1 440 000 kronor.

Med statsbidraget skulle även en tillfällig retroaktiv höjning medföra att extraersättningen blir 28 kronor extra per närvarodag för deltagare som har närvarat på sin dagliga verksamhet. Extraersättningen som utbetalas avser en höjning för perioden 1 januari till 30 november år 2023. Totalsumman för extraersättningen blir cirka 6 800 000.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen avser att använda statsbidraget enligt följande:

1. Finansiera och bibehålla höjningen av habiliteringsersättning för år 2023 och 2022.
2. Att utöver ordinarie habiliteringsersättning utbetala en extra habiliteringsersättning i december om 28 kr per närvarodag för deltagare som har närvarat på sin dagliga verksamhet.

Beräknad kostnad för all habiliteringsersättning t.o.m. april år 2023 är 3 462 700 kronor

Budget för habiliteringsersättning t.o.m. april år 2023 är 3 593 600 kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 26 maj 2023
- Bilaga 1, Statsbidrag habiliteringsersättning för 2023, anvisningar
- Bilaga 2, Statsbidrag habiliteringsersättning för 2023, fördelningslista

Vård-och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2023 till kommuner för habiliteringsersättning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2023 fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Statsbidraget får användas av kommunerna i syfte att införa dagpenning eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning). Statsbidraget får även användas till att bibehålla en nivå på dagpenningen som tidigare höjts med hjälp av statsbidraget.

Medlen är avsedda för habiliteringsersättning och ska betalas via dagpenning utifrån deltagande i daglig verksamhet enligt LSS.

Uppdateringen av bidragets villkor med anledning av covid-19 fortsätter inte under 2023.

Uppdraget från 2020 om att förtydliga villkoren för statsbidrag för habiliteringsersättning kopplat till utbrottet av covid-19 är inte längre aktuellt.

Från och med 1 april 2022 upphörde covid-19 att klassas som en samhällsfarlig och allmänfarlig sjukdom. Villkoren för statsbidraget återgår därför under 2023 till att samtliga utbetalningar till de personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning) måste ske utifrån fysiskt deltagande.

Bidragets storlek

Statsbidraget som ska fördelas efter rekvisition omfattar totalt **348 500 000 kronor under 2023**. Hur mycket medel som varje kommun kan rekvirera för 2023 framgår av Socialstyrelsens **fördelningsnyckel** för ändamålet. Denna är framräknad utifrån antalet deltagare som finns i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kommunen, enligt den senaste statistik som Socialstyrelsen har.

Vilka kan rekvirera medlen

Samtliga kommuner som avser att betala eller betalar ut dagpenning till de personer som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning).

Vad kan ni rekvirera medel för

Statsbidraget får rekvireras för:

- att införa dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning). Detta förutsätter att någon dagpenning inte betalas ut i dagsläget.

- att höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning). Här avses själva höjningen som statsbidraget är tänkt att finansiera.
- att bibehålla en nivå på dagpenningen (habiliteringsersättning) som tidigare höjts med hjälp av statsbidraget. Här avses den dagpenning, samt nivån på denna, som till och med året innan det aktuella bidragsåret har finansierats av statsbidraget.

När kan ni använda medlen

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2023 och de kan användas under hela året till och med den 31 december 2023.

Hur får ni del av medlen

Medlen till kommuner betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Ansökan görs via Socialstyrelsens e-tjänst. Följ punkterna nedan stegvis:

1. Innan ni rekviderar bidraget behöver behörig företrädare (eller en person med fullmakt från denne) för kommunen ansöka om att bli ombud. Tänk på att vara ute i god tid för att ansöka om att bli ombud. Beräknad handläggningstid är en månad. Läs mer om ombud på Socialstyrelsens hemsida:
<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/ombud/>
2. Efter att er ombudsansökan beviljats kan ni rekvirera statsbidraget via statsbidragets e-tjänst. Ni rekviderar via webbformuläret som ni hittar via det specifika statsbidragets webbplats. Av fördelningsnyckeln som ligger som bilaga till anvisningarna anges vad respektive kommun högst kan rekvirera för belopp.
3. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den **1 juni 2023** och medlen betalas vanligtvis ut inom 30 arbetsdagar.

Om inte alla medel rekvireras

Medel som inte har rekvirerats senast **den 1 juni 2023** kommer Socialstyrelsen att fördela till de kommuner som i rekvisitionen har angivit att de önskar ta del av eventuellt kvarvarande medel.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Under **våren 2024** ska ni återrapportera till Socialstyrelsen hur ni har använt 2023 års medel. Information om återrapporteringen skickas ut i slutet av 2023. Frågorna gäller i huvudsak de kostnader som är kopplade till statsbidragets syfte. Det vill säga att införa dagpenning, höja en låg dagpenning och/eller att bibehålla tidigare statsbidragsfinansierad nivå på dagpenningen.

Om ni inte har använt hela statsbidraget under perioden den 1 januari 2023 – den 31 december 2023 ska ni återbetala ej förbrukat bidrag till Socialstyrelsen. Ni kan också bli återbetalningsskyldiga om medlen inte används i enlighet med syftet för statsbidraget. Återbetalningen ska ske senast vid den tidpunkt som Socialstyrelsen meddelar. Socialstyrelsen kommer att fakturera eventuellt återstående medel.

Information

Frågor om statsbidraget kan ställas till kontaktperson på statsbidragets webbplats: <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/kommuner/statsbidrag-for-habiliteringsersattning/>

Från och med den 1 april 2023 nås utredare Robin Björk på telefon 075-247 31 12, alternativt via e-post: robin.bjork@socialstyrelsen.se

Behörighet och statsbidrag

Fördelning av statsbidrag för 2023 till kommuner för habiliteringsersättning

Beslutat 2023-03-16

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Ale kommun	1 083 590
Alingsås kommun	1 716 407
Alvesta kommun	615 479
Aneby kommun	225 387
Arboga kommun	320 743
Arjeplogs kommun	26 006
Arvidsjaurs kommun	251 393
Arvika kommun	710 835
Askersunds kommun	355 418
Avesta kommun	676 160
Bengtsfors kommun	268 730
Bergs kommun	199 381
Bjurholms kommun	26 006
Bjuvs kommun	459 442
Bodens kommun	1 343 652
Bollebygds kommun	286 068
Bollnäs kommun	1 222 290
Borgholms kommun	364 086
Borlänge kommun	2 869 347
Borås stad	3 779 563
Botkyrka kommun	3 363 465
Boxholms kommun	190 712
Bromölla kommun	381 424
Bräcke kommun	173 374
Burlövs kommun	494 117
Båstads kommun	216 718
Dals-Eds kommun	277 399

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Danderyds kommun	762 848
Degerfors kommun	381 424
Dorotea kommun	34 675
Eda kommun	286 068
Ekerö kommun	1 083 590
Eksjö kommun	832 197
Emmaboda kommun	260 062
Enköpings kommun	1 725 076
Eskilstuna kommun	4 039 625
Eslövs kommun	1 586 376
Essunga kommun	242 724
Fagersta kommun	632 817
Falkenbergs kommun	1 716 407
Falköpings kommun	1 187 615
Falu kommun	2 210 524
Filipstads kommun	511 455
Finspångs kommun	710 835
Flens kommun	554 798
Forshaga kommun	407 430
Färgelanda kommun	173 374
Gagnefs kommun	286 068
Gislaveds kommun	832 197
Gnesta kommun	476 780
Gnosjö kommun	225 387
Grums kommun	407 430
Grästorps kommun	216 718
Gullspångs kommun	182 043
Gällivare kommun	520 123
Gävle kommun	3 996 281
Göteborgs stad	16 149 835
Götene kommun	424 767
Habo kommun	225 387
Hagfors kommun	485 448
Hallsbergs kommun	780 185
Hallstahammars kommun	771 516
Halmstads kommun	3 545 508
Hammarö kommun	468 111
Haninge kommun	2 349 224
Haparanda stad	424 767
Heby kommun	528 792
Hedemora kommun	546 130

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Helsingborgs stad	4 811 141
Herrljunga kommun	286 068
Hjo kommun	286 068
Hofors kommun	364 086
Huddinge kommun	3 086 065
Hudiksvalls kommun	1 733 745
Hultsfreds kommun	650 154
Hylte kommun	277 399
Håbo kommun	624 148
Hällefors kommun	182 043
Härjedalens kommun	173 374
Härnösands kommun	1 300 308
Härryda kommun	1 040 247
Hässleholms kommun	2 305 880
Höganäs kommun	780 185
Högsby kommun	147 368
Hörby kommun	537 461
Höörs kommun	424 767
Jokkmöcks kommun	199 381
Järfälla kommun	2 418 574
Jönköpings kommun	4 100 306
Kalix kommun	710 835
Kalmar kommun	3 302 783
Karlsborgs kommun	173 374
Karlshamns kommun	1 360 990
Karlskoga kommun	1 300 308
Karlskrona kommun	2 522 598
Karlstads kommun	2 956 035
Katrineholms kommun	1 924 456
Kils kommun	485 448
Kinda kommun	450 774
Kiruna kommun	814 860
Klippans kommun	884 210
Knivsta kommun	346 749
Kramfors kommun	788 854
Kristianstads kommun	3 398 139
Kristinehamns kommun	866 872
Krokoms kommun	381 424
Kumla kommun	1 152 940
Kungsbacka kommun	2 366 561
Kungsörs kommun	476 780

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Kungälv kommun	1 768 419
Kävlinge kommun	832 197
Köpings kommun	988 234
Laholms kommun	1 126 934
Landskrona stad	1 525 695
Laxå kommun	199 381
Lekebergs kommun	312 074
Leksands kommun	390 093
Lerums kommun	1 005 572
Lessebo kommun	199 381
Lidingö stad	1 378 327
Lidköpings kommun	1 777 088
Lilla Edets kommun	381 424
Lindesbergs kommun	1 109 597
Linköpings kommun	5 695 351
Ljungby kommun	1 603 714
Ljusdals kommun	745 510
Ljusnarsbergs kommun	173 374
Lomma kommun	260 062
Ludvika kommun	962 228
Luleå kommun	2 765 323
Lunds kommun	3 944 269
Lycksele kommun	797 523
Lysekils kommun	563 467
Malmö stad	7 611 143
Malung-Sälens kommun	164 706
Malå kommun	69 350
Mariestads kommun	927 553
Markaryds kommun	485 448
Marks kommun	1 135 603
Melleruds kommun	364 086
Mjölby kommun	1 100 928
Mora kommun	1 048 915
Motala kommun	1 785 757
Mullsjö kommun	216 718
Munkedals kommun	329 411
Munkfors kommun	190 712
Mölnåls kommun	2 375 230
Mönsterås kommun	537 461
Mörbylånga kommun	511 455
Nacka kommun	2 409 905

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Nora kommun	459 442
Norbergs kommun	156 037
Nordanstigs kommun	303 405
Nordmalings kommun	182 043
Norrköpings kommun	5 166 559
Norrtälje kommun	2 461 917
Norsjö kommun	104 025
Nybro kommun	918 885
Nykvarns kommun	329 411
Nyköpings kommun	1 950 463
Nynäshamns kommun	832 197
Nässjö kommun	1 326 315
Ockelbo kommun	182 043
Olofströms kommun	485 448
Orsa kommun	242 724
Orust kommun	468 111
Osby kommun	554 798
Oskarshamns kommun	927 553
Ovanåkers kommun	485 448
Oxelösunds kommun	260 062
Pajala kommun	190 712
Partille kommun	1 352 321
Perstorps kommun	329 411
Piteå kommun	1 777 088
Ragunda kommun	43 344
Region Gotland	2 982 041
Robertsfors kommun	190 712
Ronneby kommun	1 395 664
Rättviks kommun	485 448
Sala kommun	936 222
Salems kommun	511 455
Sandvikens kommun	1 413 002
Sigtuna kommun	1 300 308
Simrishamns kommun	979 566
Sjöbo kommun	624 148
Skara kommun	797 523
Skellefteå kommun	3 363 465
Skinnskattebergs kommun	60 681
Skurups kommun	407 430
Skövde kommun	2 071 825
Smedjebackens kommun	329 411

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Sollefteå kommun	858 204
Sollentuna kommun	2 149 843
Solna stad	1 386 996
Sorsele kommun	26 006
Sotenäs kommun	156 037
Staffanstorps kommun	502 786
Stenungsunds kommun	962 228
Stockholms stad	25 494 718
Storfors kommun	26 006
Storumans kommun	130 031
Strängnäs kommun	1 248 296
Strömstads kommun	329 411
Strömsunds kommun	320 743
Sundbybergs stad	1 005 572
Sundsvalls kommun	3 389 471
Sunne kommun	745 510
Surahammars kommun	225 387
Svalövs kommun	528 792
Svedala kommun	407 430
Svenljunga kommun	277 399
Säffle kommun	476 780
Sätters kommun	364 086
Sävsjö kommun	502 786
Söderhamns kommun	1 074 922
Söderköpings kommun	624 148
Södertälje kommun	4 949 841
Sölvesborgs kommun	806 191
Tanums kommun	346 749
Tibro kommun	407 430
Tidaholms kommun	554 798
Tierps kommun	936 222
Timrå kommun	615 479
Tingsryds kommun	641 485
Tjörns kommun	416 099
Tomelilla kommun	442 105
Torsby kommun	459 442
Torsås kommun	312 074
Tranemo kommun	346 749
Tranås kommun	944 891
Trelleborgs kommun	1 664 395
Trollhättans stad	2 037 150

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Trosa kommun	329 411
Tyresö kommun	1 577 708
Täby kommun	1 915 788
Töreboda kommun	502 786
Uddevalla kommun	2 617 954
Ulricehamns kommun	806 191
Umeå kommun	4 499 067
Upplands Väsby kommun	1 629 720
Upplands-Bro kommun	823 529
Uppsala kommun	8 391 324
Uppvidinge kommun	242 724
Vadstena kommun	164 706
Vaggeryds kommun	615 479
Valdemarsviks kommun	225 387
Vallentuna kommun	901 547
Vansbro kommun	216 718
Vara kommun	858 204
Varbergs kommun	2 314 549
Vaxholms stad	208 049
Vellinge kommun	641 485
Vetlanda kommun	979 566
Vilhelmina kommun	190 712
Vimmerby kommun	572 136
Vindelns kommun	147 368
Vingåkers kommun	424 767
Vårgårda kommun	346 749
Vänersborgs kommun	1 499 689
Vännäs kommun	329 411
Värmdö kommun	1 230 959
Värnamo kommun	1 152 940
Västerviks kommun	1 707 738
Västerås stad	6 700 923
Växjö kommun	2 947 366
Ydre kommun	17 337
Ystads kommun	1 100 928
Åmåls kommun	606 811
Ånge kommun	381 424
Åre kommun	138 700
Årjängs kommun	329 411
Åsele kommun	60 681
Åstorps kommun	407 430

Mottagare	Beviljat belopp (kr)
Åtvidabergs kommun	407 430
Älmhults kommun	485 448
Älvdalens kommun	147 368
Älvkarleby kommun	268 730
Älvsbyns kommun	346 749
Ängelholms kommun	1 274 302
Öckerö kommun	407 430
Ödeshögs kommun	104 025
Örebro kommun	6 189 468
Örkelljunga kommun	381 424
Örnsköldsviks kommun	2 990 709
Östersunds kommun	3 441 483
Österåkers kommun	1 725 076
Östhammars kommun	962 228
Östra Göinge kommun	580 804
Överkalix kommun	121 362
Övertorneå kommun	234 056
Summa	348 500 000